

Brusel 16. září 2016
(OR. en)

12253/16

PI 95
CODEC 1270
RECH 269
EDUC 284
COMPET 487
AUDIO 96
CULT 78
DIGIT 101
TELECOM 167

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Jordi AYET PUIGARNAU, ředitel, za generálního tajemníka Evropské komise
Datum přijetí:	14. září 2016
Příjemce:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generální tajemník Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2016) 592 final
Předmět:	SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ Podpora spravedlivé, efektivní a konkurenceschopné ekonomiky orientované na autorské právo na jednotném digitálním trhu

---

Delegace nalezou v příloze dokument COM(2016) 592 final.

Příloha: COM(2016) 592 final

V Bruselu dne 14.9.2016
COM(2016) 592 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

**Podpora spravedlivé, efektivní a konkurenceschopné ekonomiky orientované na
autorské právo na jednotném digitálním trhu**

1. ÚVOD

Ve strategii pro jednotný digitální trh¹, která byla přijata v květnu 2015, stanovila Komise digitální obsah jako jednu z hlavních hnacích sil růstu digitální ekonomiky. Zdůraznila také potřebu opatření, která by uživatelům umožnila širší on-line přístup k obsahu, včetně audiovizuálního obsahu, hudby, knih apod., a rovněž vytvořila podmínky pro takový trh a regulační prostředí, které je i nadále příznivé pro kreativitu, její udržitelné financování a kulturní rozmanitost.

Jako klíčový prvek při sledování těchto cílů jednotného digitálního trhu byla ve sdělení Komise „Směřování k modernějšímu a evropskéjšímu rámci v oblasti autorského práva“² z prosince 2015 stanovena cílená modernizace právních předpisů EU v oblasti autorského práva. Ve sdělení byly nastíněny cílené akce a dlouhodobá vize, jež odráží potřebu pokročit ve vytváření jednotného trhu v této oblasti, aktualizovat pravidla s ohledem na realitu digitálního prostředí, zajistit, že evropský tvůrčí průmysl zůstane i nadále konkurenceschopný, a zachovat rovnováhu mezi autorským právem a ostatními cíli veřejné politiky, jako je vzdělávání, výzkum, inovace a potřeby osob se zdravotním postižením.

Na základě navrhovaného nařízení o přeshraniční přenositelnosti on-line služeb poskytujících obsah³ z prosince 2015, jehož účelem je umožnit obyvatelům EU cestovat s digitálním obsahem, který zakoupili nebo si předplatili doma, nyní Komise navrhuje soubor legislativních opatření se třemi cíli: i) zajistit širší přístup k on-line obsahu v EU a oslovit novou část veřejnosti, ii) upravit určité výjimky v digitálním a nadnárodním prostředí a iii) podpořit dobře fungující a spravedlivý trh v oblasti autorského práva. Komise kromě toho také pracuje na opatřeních k vytvoření účinného a vyváženého systému vynucování práva. To je zejména důležité v boji proti porušování autorských práv v komerčním měřítku.

Jak bylo zdůrazněno v prosincovém sdělení, právní předpisy EU v oblasti autorského práva nelze posuzovat odděleně od širšího souboru politik, mimo jiné zejména programu Kreativní Evropa⁴, které přispívají k bohaté kulturní produkci Evropy a ovlivňují prostředí kulturního a tvůrčího odvětví, inovací a kulturní rozmanitosti.

V Evropské unii najdeme mimo jiné jedna z největších vydavatelství, dynamický hudební průmysl a filmové odvětví, které je uznáváno na celém světě. Díky tomu si Unie udržuje vedoucí postavení nejen v průmyslu, ale i v kulturní oblasti. Některá její kulturní a tvůrčí odvětví však čelí specifickým výzvám týkajícím se konkurenceschopnosti, podnikání a financování. Evropská filmová produkce by například uvítala širší publikum v rámci EU i mimo ni. To by mělo pozitivní dopad na rozvoj nových obchodních modelů a nových zdrojů příjmu, pokud by se vyřešily hlavní otázky týkající se rozsahu, dostupnosti a zviditelnění produkce.

Kromě prosazování kulturní a jazykové rozmanitosti, pomoci s profesionalizací kulturního a tvůrčího odvětví a poskytování širšího přístupu ke kultuře a k tvůrčímu obsahu se program Kreativní Evropa snaží řešit některé z těchto otázek souvisejících

---

¹ Sdělení Komise „Strategie pro jednotný digitální trh v Evropě“, 6. května 2015. COM(2015) 192 final.

² COM(2015) 626 final.

³ COM(2015) 627 final.

⁴ Rozpočet programu na období 2014–2020 činí 1,46 miliardy EUR. Program „Kreativní Evropa“ zahrnuje kromě meziodvětvové složky také podprogram pro kulturu a další pro sdělovací prostředky.

s konkurenceschopností, včetně přístupu k financování pomocí nového záručního mechanismu, který již funguje s rozpočtem ve výši 121 milionů EUR⁵.

Díky kombinaci legislativních a nelegislativních opatření Komise navrhuje ambiciózní agendu s cílem pomoci evropským odvětvím souvisejícím s autorskými právy dále se na jednotném trhu rozvíjet a evropským autorům oslovit nové publikum. Zároveň se snaží docílit toho, aby evropská díla byla snadno dostupná pro evropské občany i publikum za hranicemi. V tomto sdělení je představen nejnovější vývoj a současný stav po prosincovém sdělení.

2. OPATŘENÍ K ZAJIŠTĚNÍ ŠIRŠÍHO PŘÍSTUPU K OBSAHU V CELÉ EU

Ve svém prosincovém sdělení Komise oznámila postupné odstranění překážek přeshraničního přístupu k obsahu a širšího oběhu děl po celé EU, zejména s ohledem na stále rozšířenější digitální technologie a připojení k internetu. Cílem je zvýšit dostupnost děl pro občany v celé Evropě, poskytnout nové distribuční kanály pro tvůrce, podporovat kulturní aktivity členských států a upozornit na společné kulturní dědictví Unie.

V prosincovém sdělení byla stanovena cílená opatření, která mají usnadnit přeshraniční on-line šíření televizních a rozhlasových pořadů, udělování licencí evropským audiovizuálním dílům na platformách pro video na vyžádání a digitalizaci a rozsáhlejší šíření děl, která již nejsou na trhu dostupná. V prosincovém sdělení bylo rovněž oznámeno, že v rámci programu Kreativní Evropa MEDIA⁶, který již 25 let podporuje rozvoj, propagaci a distribuci evropských děl, existuje řada opatření, jejichž cílem je rovněž širší dostupnost evropských filmů v EU, a to jak v komerční, tak nekomerční oblasti. Tato opatření jsou uvedena níže spolu s nově navrhovanými právními předpisy v oblasti autorského práva.

V první řadě je to návrh nařízení⁷, jehož cílem je vytvořit příznivé podmínky pro nové způsoby přeshraničního on-line šíření televizních a rozhlasových pořadů, jež by byly srovnatelné s tradičnějším přenosem vysílání přes satelit nebo kabelem. Nová pravidla, jež jsou inspirována stávajícími pravidly uvedenými ve směrnici o družicovém vysílání a kabelovém přenosu⁸, umožní zjednodušit a urychlit vypořádávání autorských práv, která jsou nezbytná pro některé on-line služby poskytované vysílacími společnostmi (programy vysílané subjekty televizního a rozhlasového vysílání současně s jejich vysíláním a jejich služby sledování programů z archivů) a pro opakované vysílání prostřednictvím služeb, jako je IPTV (televize nebo rozhlas přes síť s uzavřeným okruhem a internetovým protokolem). Účelem těchto pravidel je usnadnit vývoj trhu a rozsáhlejší šíření evropských rozhlasových a televizních pořadů, které jsou důležitým zdrojem informací a zábavy pro evropské publikum. To by na druhou stranu mělo umožnit větší výběr pro spotřebitele a posílit kulturní rozmanitost.

Obdobně v návrhu směrnice o autorském právu na jednotném digitálním trhu⁹ je představen nový vyjednávací mechanismus, který usnadní uzavírání licenčních dohod, aby mohla být audiovizuální díla dostupná na platformách pro video na požádání. Jedná

---

⁵ Komise také hledá další zdroje financování tohoto odvětví, včetně kapitálového financování a skupinového financování.

⁶ Jedná se o podprogram v rámci programu Kreativní Evropa.

⁷ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví pravidla pro výkon autorského práva a souvisejících práv týkajících se některých on-line přenosů vysílacích organizací a opakovaného vysílání televizních a rozhlasových programů, COM(2016) 594.

⁸ Směrnice 93/83/EHS.

⁹ Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o autorském právu na jednotném digitálním trhu, COM(2016) 593.

se o součást širšího politického úsilí, jehož cílem je zohlednit množství faktorů, které způsobují omezenou dostupnost evropských audiovizuálních děl, zejména filmů, v celé EU¹⁰. Evropské filmy, které obvykle produkují malé produkční společnosti, jsou v Unii distribuovány on-line mnohem méně často než filmy ze Spojených států¹¹. Na území, kde nebyly s místními distributory podepsány žádné dohody, nemají evropští občané možnost legálního přístupu k těmto filmům. Otázku licencí a souvisejících právních a smluvních obtíží při využívání evropských audiovizuálních děl ve službě „video na požádání“ bude také předmětem strukturovaného dialogu zúčastněných stran. Komise bude tento dialog podporovat a pravidelně se jej budou účastnit představitelé odvětví z celého hodnotového řetězce (producenti, autoři, obchodní zástupci, distributoři, provozovatelé vysílání, agregátoři, platformy pro video na vyžádání). Dialog se zaměří na zjednodušení postupů udělování licencí a na usnadnění odvětvových dohod, což povede k udržitelnějšímu využívání a širší dostupnosti evropských děl. Komise předloží zprávu o výsledcích dialogu do konce roku 2018.

Komise rovněž podporuje vývoj praktických nástrojů, které zjednoduší a zefektivní poskytování licencí pro využívání audiovizuálních děl na různých územích v celé EU. Patří sem rozvoj licenčních center, tj. online nástrojů, které umožňují digitální distribuci evropských děl také v zemích, kde nebyly uvedeny v kinech nebo kde neexistuje vnitrostátní distributor, a vytvoření kurátorských katalogů audiovizuálních děl od různých producentů, které lze nabídnout poskytovatelům služby video na požádání. Dalším problémem je skutečnost, že se v audiovizuálním odvětví nepoužívá žádný univerzální systém identifikace. Místo toho existují na trhu dva základní identifikátory¹² a odvětví se stále zdráhá je používat, protože nejsou interoperabilní. Znamená to, že poskytování licencí je obtížné a nelze jej snadno automatizovat. Organizace odpovědné za oba samostatné identifikátory v současné době spolupracují s Komisí na úplné interoperabilitě jejich databází a identifikátorů¹³. Komise bude rovněž hledat způsoby, jak podnítit nositele práv ke zpřístupnění děl, která z programu Kreativní Evropa MEDIA dostávají pomoc na distribuci v oblastech, kde nebyla podepsána žádná distribuční smlouva.

Přijímají se rovněž opatření, jejichž cílem je řešit nedostatečnou viditelnost a jazykové překážky, které uživatelům znesnadňují přístup k evropským dílům. Pro přeshraniční distribuci audiovizuálních děl je důležité titulkování a dabing¹⁴, které jsou financovány z programu Kreativní Evropa MEDIA a dalších veřejných fondů. Prostřednictvím pokračujících projektů v rámci programu Kreativní Evropa MEDIA a on-line databáze umožňující hospodářským subjektům v EU snadný přístup a opakované použití již existujících filmových titulků a dabingu, která by měla být funkční do konce roku 2016, se Komise snaží zvýšit účinnost veřejného financování a využívání titulků a dabingu. Účinným způsobem vyhledávání legální nabídky filmů na internetu jsou rovněž různé on-line vyhledávací nástroje. Úřad Evropské unie pro duševní vlastnictví vyvíjí

¹⁰ V průměru se evropské filmy dostanou pouze do 2,8 členských států EU ve srovnání s 6,8 členských států u filmů ze Spojených států. V kinech je rozdíl mezi evropskými filmy (2,6) a americkými filmy (9,7) ještě větší (Evropská audiovizuální observatoř: „How do films circulate on VOD services and in cinemas in the European Union?“, květen 2016).

¹¹ 47 % evropských filmů uvedených v amerických kinech v letech 2005 až 2014 je k dispozici alespoň u jedné služby „video na požádání“ (5 046 filmů z 10 828), zatímco 87 % amerických filmů uvedených ve stejné době v evropských kinech je k dispozici alespoň u jedné služby „video na požádání“ (2 404 filmů z 2 748) (Evropská audiovizuální observatoř: „How do films circulate on VOD services and in cinemas in the European Union?“, květen 2016).

¹² ISAN (International Standard Audiovisual Number) a EIDR (Entertainment Identifier Registry).

¹³ Do konce roku 2016 Komise rovněž navrhne jako požadavek na získání podpory z programu MEDIA používání společného standardního identifikátoru.

¹⁴ U některých audiovizuálních děl vyžadují globální platformy minimální počet jazykových verzí.

vyhledávací nástroj, který funguje na evropské úrovni, a soubor vnitrostátních vyhledávacích nástrojů, který bude plně funkční do roku 2017 a k dispozici v členských státech zdarma. S ohledem na širší dostupnost evropských děl pro veřejnost bude Komise rovněž propagovat využívání dat a automatizované nástroje pro doporučování obsahu, což uspokojí zvýšený zájem veřejnosti. Propagace evropských filmů představuje z širšího hlediska důležitý úkol, o kterém Komise diskutuje s Evropským sdružením ředitelů filmových agentur (EFAD) a představiteli filmového průmyslu. Vzhledem k potenciálu, který mají v Evropě i mimo ni koprodukční filmy¹⁵, Komise spolu se sdružením EFAD v roce 2017 prozkoumá možnost vytvoření společné propagační strategie pro evropská koprodukční díla. Všechna tato opatření doplňují nedávno přijatý návrh změny směrnice o audiovizuálních mediálních službách¹⁶, který zavádí přísnější povinnost podporovat evropská díla v rámci služby video na požádání tím, že se zajistí jejich dostupnost a zviditelnění.

Komise se také snaží prozkoumat alternativní modely financování, produkce a distribuce, které si už od počátku berou za cíl jednotný evropský trh a globální trhy. V tomto ohledu bude Komise klást zvláštní důraz na evropské odvětví animovaných filmů. V tomto odvětví se klade zvláštní důraz na linii vyprávění. Díla tak snadněji cestují přes hranice. Producenti animovaných filmů mají tendenci pracovat na různých projektech pro televizi a film současně a mohou spolupracovat rovněž s jinými studii na dalších projektech. Souběžně se současnou podporou programu Kreativní Evropa MEDIA zahájí Komise před koncem tohoto roku dialog s hlavními evropskými animátorskými studii o tom, jakým způsobem by toto odvětví mohlo zvýšit svou produkci. Dialog by měl také stanovit konkrétní potřeby odvětví v celé řadě otázek – od snižování odlivu talentů až po pomoc s distribucí animovaných filmů a televizních animací. Cílem tohoto dialogu bude dohodnout se do poloviny roku 2017 na společném akčním plánu pro uvedené odvětví.

V neposlední řadě návrh směrnice o autorském právu na jednotném digitálním trhu¹⁷ přináší řešení, jak by instituce zabývajícími se zachováním kulturního dědictví mohly snadněji udělovat licence na práva. To je nezbytné pro digitalizaci a šíření děl, která již nejsou na trhu k dispozici, ale mají velkou kulturní hodnotu. Dostupnost děl v nekomerčním prostředí, jako jsou např. vzdělávací organizace, veřejné knihovny či různé společenské prostory, je rovněž velmi důležitá pro vzdělávací účely, podporu kulturní rozmanitosti a zapojení lidí do společenského života. Tyto prostředky spolu s vyšší mediální gramotností mohou sehrát klíčovou úlohu při podpoře a vytváření udržitelného publika evropských děl. Komise také spolu se sdružením EFAD a audiovizuálním odvětvím zkoumá možnost vytvořit a financovat v roce 2017 katalog evropských filmů pro vzdělávací účely. Byl by to užitečný pilotní projekt, který by představil rozmanitost a kvalitu evropských filmů mladým divákům.

---

¹⁵ Podle nedávné zprávy Evropské audiovizuální observatoře „How do films circulate on VOD services and in cinemas in the European Union?“ z května 2016 cirkulují koprodukční díla lépe než ostatní evropské filmy. Evropské filmy jsou k dispozici průměrně ve 2,8 zemí, zatímco evropská koprodukční díla jsou k dispozici ve 3,6 zemí.

¹⁶ Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2010/13/EU o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb s ohledem na měnící se situaci na trhu, COM(2016) 287 final.

¹⁷ Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o autorském právu na jednotném digitálním trhu, COM(2016) 593.

3. OPATŘENÍ K PŘÍZPŮBENÍ VÝJIMEK DIGITÁLNÍMU A PŘESHraniČNÍMU PROSTŘEDÍ

Výjimky z autorského práva umožňují za zvláštních podmínek a pro zvláštní účely používat chráněná díla bez souhlasu nositelů práv. Splňují cíle veřejné politiky na úrovni EU a hrají důležitou úlohu v širším rámci autorského práva. V současné době je však většina výjimek v právu EU nepovinná a nemá přeshraniční účinek. Kromě toho některé z nich musí být přehodnoceny s ohledem na dnešní dostupné technologie a musí se zvýšit úroveň harmonizace tam, kde je to potřeba, avšak bez toho, aby to mělo vliv na fungující systémy na vnitrostátní úrovni.

Dnes navrhovaná legislativní opatření přizpůsobují rámec EU pro výjimky digitálnímu použití v některých klíčových oblastech, jako je vzdělávání, výzkum a přístup k poznatkům, a zvláště se zaměřují na přeshraniční použití, což přispěje k dalšímu prohloubení jednotného trhu. Návrh směrnice o autorském právu na jednotném digitálním trhu¹⁸ zavádí nové povinné výjimky v oblasti vzdělávání, výzkumu a zachování kulturního dědictví.

Nová výjimka týkající se využívání ilustrací při výuce poskytne plnou právní jistotu pro použití chráněného obsahu během digitální a on-line vzdělávací činnosti, včetně přeshraničního rozměru. Bude to přínosem pro nové způsoby poskytování vzdělávání, zejména vzdělávání na dálku, a pro mobilitu studentů a učitelů v celé EU.

Návrh rovněž zavádí novou povinnou výjimku na vytěžování textu a dat pro účely vědeckého výzkumu. Výjimka umožní výzkumným organizacím používat technologie na vytěžování textu a dat při plné právní jistotě. Povinná výjimka v této oblasti zabrání tomu, aby v jednotlivých členských státech byly používány různé přístupy např. v oblasti výzkumu, kde je přeshraniční spolupráce ve velkém měřítku a mezioborová spolupráce stále častější. Podpoří se tím vědecký pokrok a inovace v EU.

Navrhovaná směrnice rovněž zahrnuje novou povinnou výjimku pro digitální uchování institucemi zabývajícími se zachováním kulturního dědictví, která zohlední potřebu obsahu v digitální formě a využívání digitálních technologií pro uchování. Reflektuje tak využívání digitalizace jako způsobu uchování, ale také vyšší počet děl vytvořených v digitálním formátu ve sbírkách institucí zabývajících se zachováním kulturního dědictví. Zvýšená míra uchování bude přínosem pro zachování kulturního dědictví a umožní lidem déle se z těchto děl těšit.

Současně jsou dnes přijímány dva legislativní návrhy¹⁹ k provedení Marrákešské smlouvy²⁰ do právních předpisů EU. Ta od smluvních stran vyžaduje, aby zavedly

---

¹⁸ Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o autorském právu na jednotném digitálním trhu, COM(2016) 593.

¹⁹ Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o některých povolených způsobech užití děl nebo jiných předmětů chráněných na základě autorského práva a práv s ním souvisejících, z nichž budou mít prospěch osoby nevidomé, zrakově postižené či osoby s jinými poruchami čtení, a kterou se mění směrnice 2001/29/ES o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti, COM(2016) 596, a návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o přeshraniční výměně mezi Unii a třetími zeměmi kopií v přístupném formátu některých děl nebo jiných předmětů chráněných na základě autorského práva a práv s ním

výjimky, jež umožní osobám s poruchami čtení přístup ke knihám a dalším tištěným materiálům ve formátech, které jsou jim přístupné. Návrh směrnice stanoví povinnou výjimku a zajistí její fungování v případě tvorby a výměny těchto kopií v přístupném formátu v rámci jednotného trhu. Návrh nařízení umožní přeshraniční výměnu takových kopií mezi EU a třetími zeměmi, které jsou smluvními stranami uvedené smlouvy.

Komise bude i nadále posuzovat řadu dalších otázek týkajících se výjimek, které byly uvedeny v prosincovém sdělení. Některé z těchto otázek se možná budou muset přezkoumat v pozdější fázi na základě výsledků řízení probíhajících u Soudního dvora Evropské unie. Jedná se např. o výjimku, která knihovnám a ostatním institucím povoluje prohlížení děl na obrazovce v jejich prostorách pro výzkumné a soukromé studijní účely²¹.

Na základě analýzy výsledků veřejné konzultace týkající se tzv. výjimky o panoramatu²², která umožňuje lidem pořizovat a ukládat fotografie děl, například budov nebo soch umístěných na veřejném prostranství, Komise potvrzuje platnost této výjimky. Podle právních předpisů EU mají členské státy velký manévrovací prostor pro stanovení těchto výjimek. Téměř všechny členské státy mají výjimku o panoramatu zapracovanou do svých vnitrostátních právních předpisů. Členské státy, které tuto výjimku doposud neměly, ji nedávno do svých právních předpisů zapracovaly nebo diskutují o návrhu opatření v tomto smyslu. Komise bude tento vývoj i nadále sledovat a důrazně doporučuje, aby všechny členské státy tuto výjimku uplatňovaly.

4. OPATŘENÍ K VYTVOŘENÍ DOBRĚ FUNGUJÍCÍHO TRHU PRO AUTORSKÉ PRÁVO

V posledních letech se internet stal hlavním trhem, který umožňuje přístup k obsahu chráněnému autorským právem a jeho šíření. Internetové služby nyní představují významný zdroj příjmů pro díla nebo jiný chráněný obsah a lze očekávat, že budou i nadále nabývat na významu. Existují však rostoucí obavy ohledně spravedlivého sdílení hodnoty vytvořené některými novými formami on-line distribuce obsahu v rámci celého hodnotového řetězce. Držitelé práv hovoří často o obtížích se získáním povolení a spravedlivé odměny za použití jejich obsahu on-line. Tato situace by rovněž mohla znevýhodnit poskytovatele služeb provozující obdobné formy distribuce. V této souvislosti, ale také s ohledem na off-line formy využívání, existuje i otázka spravedlivého odměňování autorů a výkonných umělců a rozdílu ve vyjednávací síle, jestliže poskytují licence nebo převádějí svá práva.

Tyto problémy ohrožují dosažení toho, aby jednotný digitální trh poskytoval přiměřenou návratnost investic pro všechny. Tyto otázky mají zásadní význam pro kulturní a tvůrčí odvětví, včetně publikací, fotografií, hudby a audiovizuálního obsahu. V návaznosti na

---

souvisejících, z nichž budou mít prospěch osoby nevidomé, zrakově postižené či osoby s jinými poruchami čtení, COM(2016) 595.

²⁰ Marrákešská smlouva o usnadnění přístupu k publikovaným dílům nevidomým a zrakově postiženým osobám či osobám s jinými poruchami čtení podepsaná jménem EU v dubnu 2014.

²¹ Věc C-176/15. Vereniging Openbare Bibliotheken vs Stichting Leenrecht.

²² Viz <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/public-consultation-role-publishers-copyright-value-chain-and-panorama-exception>.

prosincové sdělení byla nutnost tyto otázky řešit stvrzena také ve sdělení o on-line platformách z květnu 2016²³.

Návrh směrnice o autorském právu na jednotném digitálním trhu²⁴ poskytne vydavatelství tisku právní jistotu a zajistí jim lepší vyjednávací pozici v jejich smluvních vztazích s poskytovateli on-line služeb, jež jejich obsah používají a umožňují přístup k němu. Poskytne jim totiž nové související právo, které uznává klíčovou úlohu, jež vydavatelství tisku hrají z hlediska investic a celkového přínosu při tvorbě kvalitního novinářského obsahu, a zaručí jim takovou ochranu, jakou za účelem účinného využívání svých publikací v digitálním prostředí potřebují. Návrh rovněž nabídne členským státům možnost, aby si vytvořily takový systém, kde se vydavatelé (včetně vydavatelů knih a vědeckých publikací) mohou podílet na kompenzačních mechanismech, o jakých se uvažuje u kopírování pro osobní potřebu nebo u reprografií.

Návrh rovněž posílí postavení nositelů práv, aby mohli vyjednávat o on-line využívání jejich obsahu internetovými službami, které ukládají a umožňují přístup k obsahu nahranému jejich uživateli, a aby mohli být za to odměňováni. Vzhledem k úloze, kterou tyto služby v přenášení chráněného obsahu hrají, bude návrh od poskytovatelů služeb, kteří ukládají a umožňují přístup k velkému množství děl, vyžadovat, aby ve spolupráci s nositeli práv přijali vhodná a přiměřená opatření, včetně těch založených na technologiích k rozpoznávání obsahu, aby se zajistilo fungování dohod s nositeli práv. V této oblasti bude rovněž důležitá aktivní spolupráce mezi zúčastněnými stranami. Spotřebitelé budou mít i nadále nejen možnost nahrávat svůj obsah, ale také využívat širokou nabídku obsahu ve spravedlivějším a právně bezpečnějším prostředí.

Autoři a výkonní umělci budou také mít prospěch ze zvýšené transparentnosti ohledně využívání jejich děl a uměleckého ztvárnění a z lepší možnosti získat za to přiměřenou úhradu. To by mělo vést k lepšímu fungování rámce pro všechny zúčastněné strany díky právní jasnosti pro ty, kdo získávají práva, a rovněž díky zvýšené důvěře pro autory a výkonné umělce, a to i v internetovém prostředí. Účinné uplatňování těchto opatření bude od členských států vyžadovat pořádání diskusí v jednotlivých odvětvích, aby se v praxi mohly definovat povinnosti týkající se transparentnosti podle typu obsahu a odvětví. Komise bude tuto práci pečlivě sledovat na úrovni členských států s cílem zajistit účinnost a soudržnost výsledků. Komise bude nadále spolupracovat se všemi zúčastněnými stranami v kulturním a tvůrčím odvětví, a to prostřednictvím obecných nebo odvětvových diskusí o dění okolo tohoto tématu a o potřebě dalších opatření.

Tato opatření celkově přispějí k vytvoření takového autorského trhu, který funguje účinně pro všechny strany, nabízí vhodné pobídky pro investice do tvůrčího obsahu v on-line prostředí a jeho šíření a který zdůrazňuje důležitost svobodného a rozmanitého tisku v EU.

5. OPATŘENÍ K ZAJIŠTĚNÍ ÚČINNÉHO A VYVÁŽENÉHO SYSTÉMU VYNUCOVÁNÍ PRÁVA

²³ Sdělení „On-line platformy a jednotný digitální trh: Příležitosti a výzvy pro Evropu,“ COM(2016) 288 final.

²⁴ Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o autorském právu na jednotném digitálním trhu, COM(2016) 593.

Porušování autorských práv v komerčním měřítku, kdy porušovatelé zneužívají práci a investice někoho jiného, představuje dnes vážnou hrozbou pro evropské tvůrce, která jim nedovoluje mít oprávněný zisk z jejich děl a v konečném důsledku odrazuje lidi od kreativity a inovací. Bez účinného a vyrovnaného systému vynucování jsou autorská práva a ostatní práva duševního vlastnictví špatně chráněna a investice do kreativity a inovací jsou omezovány. V návaznosti na prosincové sdělení provádí Komise hodnocení celkového fungování stávajícího právního rámce pro prosazování práv duševního vlastnictví jako součást širší iniciativy, jejímž cílem je zvýšit ochranu všech práv duševního vlastnictví a která se zaměřuje na porušování těchto práv v komerčním měřítku.

Příspěvky k veřejné konzultaci ohledně hodnocení a modernizace právního rámce pro prosazování práv duševního vlastnictví²⁵ potvrdily, že porušování práv duševního vlastnictví, včetně autorského práva, je závažným problémem. Více než tři čtvrtiny dotázaných držitelů práv a veřejných orgánů konstatovaly, že porušování práv duševního vlastnictví za posledních 10 let vzrostlo. Zatímco většina respondentů se domnívá, že stávající předpisy umožnily duševní vlastnictví účinně chránit a předcházet porušování práv duševního vlastnictví, mnoho držitelů práv a zejména zprostředkovatelů si myslí, že opatření a opravné prostředky stanovené v rámci směrnice o dodržování práv duševního vlastnictví²⁶ nejsou ve všech členských státech uplatňovány jednotným způsobem. To by mohlo vést k různé úrovni ochrany v členských státech a znamená to, že směrnice o dodržování práv duševního vlastnictví úplně neodstranila rozdíly na vnitrostátní úrovni, pokud jde o prostředky k vymáhání práv duševního vlastnictví. Řada respondentů rovněž identifikovala potřebu přizpůsobit některá z těchto opatření tak, aby se zajistila právní jistota a zvýšila jejich účinnost, jako je např. vydávání předběžných a zajišťovacích opatření a soudních příkazů proti poskytovatelům zprostředkovatelských služeb nebo výpočet příslušné škody. Držitelé autorských práv také upozornili zejména na složitý postup při získávání předběžných a zajišťovacích opatření nebo soudních příkazů za stejné porušení proti podobným adresátům ve více než jedné jurisdikci v EU.

Po vyhodnocení Komise navrhne nezbytné změny legislativního rámce, které pomohou zlepšit právní rámec pro vynucování práva u veškerých porušení práva duševního vlastnictví, včetně porušování autorských práv, vyjasnění oblasti působnosti a uplatňování předběžných a zajišťovacích opatření a soudních příkazů a také pravidel pro výpočet škody a její náhradu. Komise rovněž prozkoumá možnosti, jak usnadnit vydávání předběžných a zajišťovacích opatření nebo soudních příkazů za stejné porušení proti podobným adresátům ve více než jedné jurisdikci v EU.

Rychle se rozvíjející digitální prostředí a technologie však také vyžadují, aby opatření, postupy a opravné prostředky stanovené ve směrnici o dodržování práv duševního vlastnictví byly použitelné a vydávané příslušnými vnitrostátními orgány bez zbytečného odkladu. To je obzvláště důležité pro ochranu děl a jiných předmětů ochrany. Členské státy musí zajistit, aby jejich soudní systémy mohly náležitě reagovat na potřebu rychlé a účinné ochrany práv duševního vlastnictví, a to zejména na internetu. Komise dále zhodnotí pobídky, jak podpořit specializaci soudců jednotlivých států ve věcech porušení a platnosti práv duševního vlastnictví, a to s ohledem na pozitivní zkušenosti těch členských států, které již takové specializované soudce mají.

²⁵ Viz http://ec.europa.eu/growth/industry/intellectual-property/enforcement_cs.

²⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES ze dne 29. dubna 2004 o dodržování práv duševního vlastnictví.

V prosincovém sdělení Komise rovněž uvedla, že „Komise učiní okamžitá opatření, aby zapojila všechny dotčené zúčastněné strany s cílem vytvořit a uplatňovat mechanismus sledování toku peněz založený na samoregulačním přístupu.“²⁷ Na základě pozitivní zkušenosti se stávajícím a nedávno aktualizovaným memorandem o porozumění týkajícím se prodeje padělaného zboží přes internet²⁸ Komise podpořila uzavírání dobrovolných dohod o spolupráci týkajících se jiných typů poskytovatelů zprostředkovatelských služeb v oblasti ochrany práv duševního vlastnictví,²⁹ včetně internetové reklamy, plateb a poskytovatelů zasilatelských služeb. Internetová reklama je hlavním zdrojem příjmu pro internetové stránky porušující autorské právo. Cílem této iniciativy týkající se reklamy je odradit umístování reklamy na internetových stránkách porušujících práva duševního vlastnictví v komerčním měřítku, což by zabránilo financování porušování práv duševního vlastnictví prostřednictvím příjmů z reklamy. Jelikož internetové stránky porušující autorské právo nabízejí tzv. prémiové nebo předplatitelské modely, které umožňují rychlejší dostupnost obsahu za úplatu, mohou poskytovatelé platebních služeb sehrát klíčovou úlohu při uplatňování principu „sledování toku peněz“ tím, že pozastaví finanční transakce a v konečném důsledku své služby stáhnou, čímž tyto podniky přijdou o zdroj příjmů. Komise je plně odhodlána v tomto procesu, který je v boji proti pirátství natolik zásadní, dosáhnout konkrétních výsledků a očekává, že se k ní připojí co největší počet zúčastněných stran, aby mohly společně vycházet z podobných dohod na vnitrostátní úrovni. V závislosti na průběhu těchto iniciativ Komise rovněž prozkoumá další možnosti, jak do ochrany duševního vlastnictví více zapojit poskytovatele zprostředkovatelských služeb, jako je např. odpovědnost zprostředkovatelů v případech, kdy zprostředkovatel ví, že jeho služby využívá třetí strana k porušování práva duševního vlastnictví, ale nereaguje na to.

6. ZÁVĚR

Kulturní a tvůrčí odvětví jsou pro Evropu důležité v mnoha různých ohledech. Představují významné hospodářské odvětví, ale jsou také hlavním zdrojem vzdělávání a zábavy a mají zásadní význam pro zachování a podporu kulturní rozmanitosti Evropy. Schopnost evropských odvětví souvisejících s autorským právem inovovat v digitálním prostředí je základním předpokladem jejich úspěchu a jejich schopnosti soutěžit v celosvětovém měřítku.

Dobře navržený rámec autorského práva a podpůrná opatření jsou proto nezbytná pro autory, výkonné umělce a pro kulturní a tvůrčí odvětví, aby mohli oslovit širší publikum a v konečném důsledku nabídnout lidem více možností. Komise proto realizuje ambiciózní agendu, která nejen modernizuje rámec EU v oblasti autorského práva ve prospěch všech zainteresovaných stran, ale také podporuje dostupnost a viditelnost evropského kulturního a tvůrčího obsahu, a to i za hranicemi. Legislativní iniciativy a finanční opatření se vzájemně doplňují a podporují. Komise bude dopad těchto opatření monitorovat a nadále sledovat úsilí odvětví začlenit výše uvedené cíle do svých obchodních modelů.

²⁷ Porušování práv duševního vlastnictví v komerčním měřítku zahrnuje platby za služby, které produkují, šíří nebo propagují zboží a služby porušující práva duševního vlastnictví a které vytvářejí příjmy z propagace a prodeje takového zboží a služeb. Princip „sledování toku peněz“ se týká ochrany práv duševního vlastnictví ze strany různých typů poskytovatelů zprostředkovatelských služeb, a to prostřednictvím navrhování politických opatření, jež usilují o narušení zdroje příjmů z činnosti porušující právo.

²⁸ <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/18023/?locale=cs>

²⁹ Prohlášení Komise týkající se usnadnění a sledování plnění memoranda o porozumění s cílem odradit činnosti porušující práva duševního vlastnictví v komerčním měřítku na vnitřním trhu: <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/18023/?locale=cs>